

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของคอเต็บที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนมุสลิม กรุงเทพมหานคร ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ได้มาจากการตอบแบบสอบถามของคอเต็บ และครู การสัมภาษณ์ คอเต็บ ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน และจากแบบสังเกตการปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บ แล้วนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของความเรียง และตารางประกอบความเรียง โดยผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามคอเต็บ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละพร้อมทั้งเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง แสดงไว้ในตารางที่ 4

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของคอเต็บในการปฏิบัติหน้าที่ที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

- 1) ด้านการสอนหนังสือ
- 2) ด้านการอบรมจริยธรรม และมารยาท
- 3) ด้านการให้ และการจัดหาทุนการศึกษา
- 4) ด้านการบริการสังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอข้อมูลด้านต่างๆ ที่คอเต็บปฏิบัติหน้าที่ในรูปตารางประกอบความเรียง แสดงไว้ในตารางที่ 5 ถึงตารางที่ 8

ตอนที่ 3 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม รวมไปถึงปัญหา และอุปสรรคในการทำตามบทบาทของคอเด็บ วิเคราะห์โดยสรุปรวบรวมความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถาม ปลายเปิดนำมาสรุปรวบรวม และนำเสนอเป็นความเรียง เน้นการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงบรรยายแสดงไว้ในหน้า 74-76

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสำหรับครู เสนอผลการ วิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบ สอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละพร้อมทั้ง เสนอข้อมูล ในรูปตารางประกอบความเรียงแสดงไว้ในตารางที่ 9

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของ คอเด็บที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนด้านการสอนหนังสือ ด้านการอบรม จริยธรรม และมารยาท ด้านการให้และการจัดหาทุนการศึกษา ด้านการ บริการสังคมในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละพร้อมทั้ง เสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียงแสดงไว้ ในตารางที่ 10

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์คอเด็บ วิเคราะห์ข้อมูลโดย แจกแจงความถี่ และสรุปรวบรวมความคิดเห็นแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบ ความเรียงแสดงไว้ในตารางที่ 11

ส่วนที่ 4 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนวิเคราะห์ ข้อมูลโดยสรุปรวบรวมความคิดเห็นแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความ เรียง แสดงไว้ในตารางที่ 12 ถึงตารางที่ 13

ส่วนที่ 5 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนวิเคราะห์ ข้อมูลโดยสรุปรวบรวมความคิดเห็น แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง แสดงไว้ในตารางที่ 14

ส่วนที่ 6 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตคอเด็บขณะที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน มัธยม นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยสรุปรวบรวมแล้วนำเสนอเป็นความเรียง แสดงไว้ในหน้า 106-107

ส่วนที่ 1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสำหรับคอเต็บ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของคอเต็บ จำแนกตามสถานภาพด้านต่าง ๆ

สถานภาพของคอเต็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=152)
1. สถานภาพ		
โสด	17	11.18
สมรสแล้ว	135	88.86
กรณีที่สมรสแล้วมีบุตรจำนวน		
ยังไม่มีบุตร	2	1.32
1-2 คน	18	11.84
3-4 คน	54	35.53
5-6 คน	41	26.97
7 คนขึ้นไป	20	13.16
2. อายุ		
21-25 ปี	2	1.32
26-30 ปี	8	5.26
31-35 ปี	6	3.95
36-40 ปี	12	7.89
41-45 ปี	36	23.68
46-50 ปี	12	7.89
51 ปีขึ้นไป	76	50.00

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของคอเต็บ จำแนกตามสถานภาพด้านต่างๆ
(ต่อ)

สถานภาพของคอเต็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=152)
3. ระยะเวลาที่อยู่ในตำแหน่ง		
1-2 ปี	17	11.18
3-4 ปี	30	19.74
5-6 ปี	12	7.89
7-8 ปี	5	3.29
9-10 ปี	4	2.63
11 ปีขึ้นไป	84	55.26
4. คอเต็บจบการศึกษาสายสามัญ		
ประถมต้น (ป.4)	83	54.60
ประถมปลาย (ป.6)	15	9.87
มัธยมต้น(ม.3)	25	16.45
มัธยมปลาย(ม.6)	21	13.82
อื่นๆ ปวช. ปริญญาตรี	8	5.26
5. คอเต็บจบการศึกษาสายศาสนา		
ศึกษาด้วยตนเอง	24	15.79
พี่ตูดอื่น(ศาสนาเบื้องต้น)	42	27.63
อิติตดาอียะห์ (หลักสูตรอิสลาม		
ศึกษาดอนตัน)	6	3.95
ชานาวียะห์ (หลักสูตรอิสลาม		
ศึกษาดอนปลาย)	65	42.76
อนุปริญญา		
ประเทศอียิปต์	2	1.32
ปริญญาตรี		
ประเทศอียิปต์	8	5.26
ประเทศซาอุดีอาระเบีย	4	2.63
ประเทศคูเวต	1	0.66

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของคอเต็บ จำแนกตามสถานภาพด้านต่างๆ(ต่อ)

สถานภาพของคอเต็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=152)
6. มีโรงเรียนประถมศึกษาทั้งของรัฐบาล และเอกชนตั้งอยู่ในเขตมัสยิดที่คอเต็บรับผิดชอบจำนวน		
1 โรงเรียน	135	88.81
2 โรงเรียน	5	3.28
3 โรงเรียน	-	-
4 โรงเรียน	2	1.32
5 โรงเรียน	2	1.32
ไม่มีโรงเรียนตั้งอยู่	8	5.26
7. มีชุมชนแออัดจำนวน	45	29.61
8. ไม่มีชุมชนแออัด	107	70.39

จากตารางที่ 4 แสดงว่าสถานภาพของคอเต็บส่วนใหญ่ร้อยละ 88.86 สมรสแล้ว และร้อยละ 11.18 ยังเป็นโสด

คอเต็บที่สมรสแล้วส่วนใหญ่ร้อยละ 35.53 มีบุตร 3-4 คน รองลงมาร้อยละ 26.97 มีบุตร 5-6 คน

คอเต็บส่วนใหญ่ร้อยละ 50.00 มีอายุ 51 ปีขึ้นไป รองลงมา ร้อยละ 23.68 มีอายุระหว่าง 41-45 ปี

ระยะเวลาที่คอเต็บอยู่ในตำแหน่งส่วนใหญ่คือ 11 ปีขึ้นไป ร้อยละ 55.26 รองลงมาอยู่ในตำแหน่ง 3-4 ปี ร้อยละ 19.74

คอเต็บจบการศึกษาสายสามัญส่วนใหญ่คือระดับประถมต้น(ป.4) ร้อยละ 54.60 รองลงมาคือระดับมัธยมต้น (ม.3) ร้อยละ 16.45

คอเต็บจบการศึกษาด้านศาสนาส่วนใหญ่คือ ชานาวีเยห์(หลักสูตรอิสลามศึกษาตอนปลาย) ร้อยละ 42.76 รองลงมา คือหลักสูตรฟิรดูอิน (ศาสนาเบื้องต้น) ร้อยละ 27.63 รองลงมา คือศึกษาด้วยตนเอง

ร้อยละ 15.71 รองลงมาคือ อิบติดาอีเยห์ (หลักสูตรอิสลามศึกษาตอนต้น)
ร้อยละ 3.95 และการศึกษาสูงสุดคือ ระดับปริญญาตรีจบที่ประเทศอียิปต์
มากที่สุดร้อยละ 5.26 รองลงมาคือประเทศซาอุดีอาระเบียร้อยละ 2.63
และคูเวต ร้อยละ 0.66 และคอเต็บที่จบระดับอนุปริญญาจากประเทศคูเวต
ร้อยละ 1.32

ชุมชนที่เป็นที่ตั้งของมัสยิดที่คอเต็บประจำอยู่นั้นมีโรงเรียนประถม
ศึกษาอยู่ในชุมชน ส่วนใหญ่มีเพียง 1 โรงเรียน ร้อยละ 88.81 รองลงมา
คือไม่มีโรงเรียนประถมศึกษาตั้งอยู่แล้ว ร้อยละ 5.26 และในชุมชนส่วนใหญ่
ร้อยละ 70.39 ไม่มีชุมชนแออัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของคอเต็บในการปฏิบัติหน้าที่ที่มี
ต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของคอเต็บ จำแนกตามการปฏิบัติหน้าที่ด้าน
การสอนหนังสือ

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนหนังสือ	จำนวน	ร้อยละ (N=152)
1. คอเต็บได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรในโรงเรียน	27	17.76
คอเต็บไม่ได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรในโรงเรียน	125	82.24
2. โอกาสที่ได้รับเชิญไปเป็นวิทยากร		
มากกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	-	-
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	2	1.32
เดือนละ 1 ครั้ง	5	3.29
ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	12	7.89
อื่นๆ มาตามวาระต่าง ๆ ที่เชิญ	8	5.26
3. เนื้อหาและเรื่องที่คอเต็บสอนเกี่ยวข้องกับวิชา		
หน้าที่พลเมือง	7	4.61
จริยธรรม ศิลปกรรม	27	17.76
4. คอเต็บรับผิดชอบเป็นครูสอนอ่านคัมภีร์อัล-กุรอาน	72	47.37
คอเต็บไม่ได้รับผิดชอบเป็นครูสอนอ่าน คัมภีร์อัล-กุรอาน	80	52.63
5. ช่วงระยะเวลาที่สอนอ่านคัมภีร์อัล-กุรอาน		
ช่วงเช้า (7.00 น.-8.00 น.)	27	17.76
ช่วงเย็น (16.30น.-17.30น.)	45	29.60
6. เนื้อหาที่สอนนอกเหนือจากการสอนอ่านคัมภีร์อัล-กุรอาน		
ฟิรดูอิน (หลักศาสนาอิสลามเบื้องต้น)	72	47.37

จากตารางที่ 5 แสดงว่าบทบาทของคอเต็บด้านการสอนหนังสือในโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนมีค่อนข้างน้อยการเข้าไปเป็นวิทยากรเพื่อสอนและอบรมในโรงเรียนมีเพียงร้อยละ 17.76 นอกนั้นไม่เคยเป็นวิทยากรในโรงเรียนเลยเป็นจำนวนร้อยละ 82.24

คอเต็บที่เคยเข้าไปเป็นวิทยากร ในโรงเรียนประถมศึกษานั้น ร้อยละ 7.89 เข้าไปภาคเรียนละ 1 ครั้ง รองลงมา ร้อยละ 5.26 เข้าไปเป็นวิทยากรตามวาระต่างๆ ที่เชิญมา และเนื้อหาที่สอนนั้นส่วนใหญ่ร้อยละ 17.76 เป็นวิชาจริยศึกษา-ศีลธรรม รองลงมา ร้อยละ 4.61 เป็นวิชาหน้าที่พลเมือง

คอเต็บส่วนใหญ่ร้อยละ 52.63 ไม่ได้เป็นครูสอนอ่านคัมภีร์อัล-กุรอาน ส่วนคอเต็บร้อยละ 47.37 รับผิดชอบเป็นครูสอนอ่านคัมภีร์อัล-กุรอานด้วย ช่วงเวลาที่สอนแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือช่วงเช้าระหว่างเวลา 7.00-8.00 น. ร้อยละ 17.76 ช่วงเย็น ระหว่างเวลา 16.30-17.30 น. ร้อยละ 29.60 และวิชาที่สอนนอกเหนือจากการอ่านคัมภีร์อัลกุรอานก็คือการสอนฟิรดูอิน(หลักปฏิบัติศาสนกิจในศาสนาอิสลามเบื้องต้น)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของคอเต็บจำแนกตามการปฏิบัติหน้าที่ด้าน
การอบรมจริยธรรม และมารยาท

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการอบรมจริยธรรม และมารยาท	จำนวน	ร้อยละ (N=152)
1. มีนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชน มาร่วมละหมาด และฟังการอ่านคุดบะห์ (บทเทศน์) เนื่องในโอกาสการละหมาดวันศุกร์จำนวน	107	70.39
นักเรียนไม่ได้มาร่วมละหมาดในวันศุกร์	45	29.61
2. เนื้อหาในการอ่านคุดบะห์เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับ		
2.1 การปฏิบัติตนตามหลักการ ของศาสนาอิสลาม	135	88.82
2.2 การประพฤติปฏิบัติตัวให้ เป็นพลเมืองดีของประเทศ	92	60.53
2.3 การประกอบสัมมาอาชีพที่สุจริต	86	56.59
2.4 การประพฤติปฏิบัติตนให้มีจริยธรรม และคุณธรรม	101	66.45
2.5 อื่นๆ	44	28.25
ตกเตือนเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด	28	18.42
สิ่งที่ควรปฏิบัติในวันสำคัญต่างๆ	7	4.60
เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม	9	5.92
3. คอเต็บมีการอ่านคุดบะห์นอกเหนือจากการละหมาด วันศุกร์ วันตรุษอีดีลฟิตรี วันตรุษอีดีลอัฎฮา	93	61.18
4. คอเต็บอ่านคุดบะห์เฉพาะ การละหมาด วันศุกร์ วันตรุษอีดีลฟิตรี และวันตรุษอีดีลอัฎฮา	59	38.82

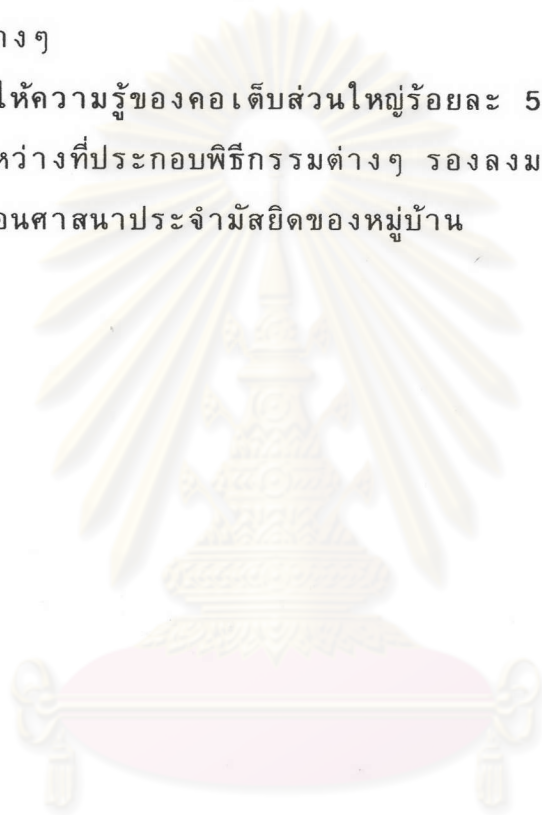
ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของคอเด็บบ้างแนกตามการปฏิบัติหน้าที่ด้าน
การอบรมจริยธรรม และมารยาท (ต่อ)

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการอบรมจริยธรรม และมารยาท	จำนวน	ร้อยละ (N=152)
5. คอเด็บบ้างแนกคุดบะห์ในวาระที่นอกเหนือ จากการละหมาดวันศุกร์ วันตรุษอิดีลฟิตรี และ วันตรุษอิดีลอัฎฮาคือ		
5.1 การอบรมเด็กๆ ในชุมชน	66	43.42
5.2 การปราศรัย การอภิปรายใน งานมัสยิดต่างๆ	20	13.16
5.3 การได้รับเชิญไปเป็นวิทยากร ในโอกาสต่างๆ	16	10.53
6. คอเด็บบ้างแนกความรู้แก่เด็กๆ ในโรงเรียนประถมศึกษา นอกเวลาเรียนปกติด้วยวิธี		
6.1 ออกไปตามบ้านนักเรียน	13	8.55
6.2 สอน และอบรมที่มัสยิดในระหว่างประกอบ พิธีกรรมต่างๆ	87	57.23
6.3 ส่งสอนอบรมตามสถานที่ต่างๆ ที่คอเด็บบ้างแนก ประกอบพิธีทางศาสนา	19	12.50
6.4 สอนในโรงเรียนสอนศาสนาประจำมัสยิด ของหมู่บ้าน	59	38.82

จากตารางที่ 6 แสดงว่าคอเด็บบ้างแนกบัพทบาทในด้านการอบรมจริยธรรม
และมารยาทในชุมชนมาก จากการปฏิบัติหน้าที่ของคอเด็บบ้างแนกมีนักเรียนในโรงเรียน
ประถมศึกษาในชุมชนเข้าไปร่วมละหมาด และเข้าฟังการอ่านคุดบะห์จากคอเด็บบ้างแนก
ที่มัสยิดถึงร้อยละ 70.39 ส่วนอีกร้อยละ 29.61 ไม่มีนักเรียนไปร่วมละหมาด
วันศุกร์ และเข้าฟังการอ่านคุดบะห์ เนื้อหาในการอ่านคุดบะห์ส่วนใหญ่ร้อยละ
88.82 เป็นเรื่องการปฏิบัติตนตามหลักการของศาสนาอิสลาม รองลงมาร้อยละ
66.45 สอนเรื่องการเป็นคนที่มีจริยธรรมและคุณธรรม

คอเต็บบส่วนใหญ่ร้อยละ 61.18 มีการอ่านคฤตบะห์ในโอกาสอื่น นอกเหนือจากการละหมาดวันศุกร์ วันตรุษอิดีลฟิตรี และตรุษอิดีลอัฎฮา และ คอเต็บบร้อยละ 38.82 ไม่มีการอ่านคฤตบะห์นอกเหนือจากวันดังกล่าวคอเต็บบ ที่อ่านคฤตบะห์ในวาระอื่นนั้นส่วนใหญ่ร้อยละ 43.42 เป็นการสอนและอบรม เด็กๆ ในชุมชน รองลงมาร้อยละ 13.16 เป็นการปราศรัย หรืออภิปราย ในงานของมัสยิดต่างๆ

วิธีการให้ความรู้ของคอเต็บบส่วนใหญ่ร้อยละ 57.23 สอน และ อบรมที่มัสยิดในระหว่างที่ประกอบพิธีกรรมต่างๆ รองลงมาร้อยละ 38.82 สอนในโรงเรียนสอนศาสนาประจำมัสยิดของหมู่บ้าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของคอเต็บจำแนกตามการปฏิบัติหน้าที่ด้าน
การให้ และการจัดหาทุนการศึกษา

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้ และการจัดหาทุนการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ (N=152)
1. คอเต็บมีส่วนร่วมในการบริจาคและจัดหาทุน การศึกษาให้แก่นักเรียนประถมศึกษาในชุมชน	106	69.74
2. คอเต็บไม่มีส่วนร่วมในการบริจาคและจัดหาทุน การศึกษาให้แก่นักเรียนประถมศึกษาในชุมชน	46	30.26
3. คอเต็บมีวิธีการช่วยจัดหาทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียนโดยวิธี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
3.1 คอเต็บให้ทุนการศึกษาเอง	15	9.87
3.2 ขอบริจาคจากคนในชุมชนอื่นๆ	28	18.42
3.3 ขอบริจาคจากหน่วยงานต่างๆ	18	11.84
3.4 ขอบริจาคจากผู้ปกครอง และคน ในชุมชน	72	47.37
3.5 จัดงานหารายได้เป็นทุนสำหรับ นักเรียนที่ขาดแคลน	70	46.05
4. เกณฑ์สำคัญในการพิจารณาทุนการศึกษา ของนักเรียนในเรื่องการนับถือศาสนา คอเต็บใช้เกณฑ์การพิจารณาจาก		
4.1 นักเรียนต้องนับถือศาสนาอิสลาม	29	19.08
4.2 นับถือศาสนาใดก็ได้	39	25.66
4.3 พิจารณาจากผู้ที่นับถือศาสนา อิสลามก่อนหากไม่มีผู้ใดเหมาะสม จึงจะพิจารณาจากนักเรียนที่นับถือ ศาสนาอื่น	84	55.26

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของคอเด็บจำแนกตามการปฏิบัติหน้าที่ด้าน
การให้ และการจัดหาทุนการศึกษา (ต่อ)

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้ และการจัดหาทุนการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ (N=152)
5. ประเภทของทุนการศึกษาที่คอเด็บต้องการให้กับ นักเรียนคือ		
5.1 ทุนอาหารกลางวัน	24	15.79
5.2 ทุนเพื่อใช้ในกิจการของ ห้องสมุดโรงเรียน	15	9.87
5.3 ทุนการศึกษาสำหรับนักเรียน	127	83.55
5.4 อื่นๆ เช่น การให้ทุนเพื่อซื้อเสื้อผ้า	4	2.63
6. เกณฑ์ต่างๆไปที่คอเด็บใช้ในการพิจารณา ทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนคือ		
6.1 การนับถือศาสนา	47	30.92
6.2 ความประพฤติ	66	43.42
6.3 ผลการเรียน	76	50.00
6.4 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	82	53.95

จากตารางที่ 7 แสดงว่าบทบาทด้านการให้และการจัดหาทุน
การศึกษา คอเด็บมีส่วนร่วมในการบริจาค และช่วยจัดหาทุนการศึกษาให้
แก่นักเรียนร้อยละ 69.74 และร้อยละ 30.26 ไม่มีส่วนช่วยในการ
บริจาคและจัดหาทุนให้แก่นักเรียน

วิธีการจัดหาทุนการศึกษาของคอเด็บส่วนใหญ่ร้อยละ 47.37
ขอบริจาคจากผู้ปกครอง และคนในชุมชน รองลงมาร้อยละ 46.05 ร่วม
กันจัดงานเพื่อหารายได้เป็นทุนแก่นักเรียน

ในการพิจารณาทุนนั้นถ้ามองในเรื่องของการนับถือศาสนาขอเด็บ
ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.26 เห็นว่าต้องพิจารณาจากนักเรียนที่นับถือศาสนา
อิสลามก่อนหากไม่มีผู้เหมาะสมจึงจะพิจารณาจากผู้ที่นับถือศาสนาอื่นๆ รอง
ลงมาร้อยละ 25.66 เห็นว่าให้นักเรียนที่นับถือศาสนาใดก็ได้

ประเภทของทุนที่ขอเด็บต้องการให้นักเรียนมากที่สุด ส่วนใหญ่
ร้อยละ 83.55 ต้องการให้ทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน
รองลงมา ร้อยละ 15.79 ต้องการให้เป็นทุนอาหารกลางวัน

ถ้าเป็นเกณฑ์การพิจารณาทั่วไปขอเด็บส่วนใหญ่ร้อยละ 53.95
เห็นว่าควรพิจารณาที่ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว รองลงมาร้อยละ
50.00 พิจารณาที่ผลการเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของคอเต็บจำแนกตามการปฏิบัติหน้าที่ด้าน
การบริการสังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริการสังคม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ (N=152)
1. คอเต็บมีส่วนร่วมในการให้ความสะดวกในการ ใช้มัสยิดเป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนคือ		
1.1 สอนประชาธิปไตยในโรงเรียนเรื่อง การเลือกตั้ง	54	35.53
1.2 จัดเป็นมุมห้องสมุดของหมู่บ้าน	31	20.39
1.3 กำหนดเป็นแหล่งอุทยานการศึกษา	25	16.45
1.4 จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	40	26.32
1.5 แหล่งพบปะ ประชุม สังสรรค์	77	50.66
1.6 เลือกตั้งกรรมการอิสลามประจำมัสยิด หรือเลือกตั้งกรรมการหมู่บ้าน	107	70.39
1.7 อื่นๆ	13	8.55
2. คอเต็บได้มีส่วนร่วมในการให้ความสะดวกเรื่อง การยืมวัสดุอุปกรณ์ ของใช้ต่างๆ ของมัสยิดเพื่อ ใช้ในงาน กิจกรรมต่อไปนี้		
2.1 งานแต่งงาน (นิกะห์)	139	91.45
2.2 งานศพ (ละหมาดญะนาซะห์)	121	79.61
2.3 การจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้	73	48.03
2.4 การจัดงานวันเฉลิมพระชนมพรรษาฯ	42	27.63
2.5 งานหารายได้การกุศลเพื่อนำเงิน ไปสร้าง หรือซ่อม หรือต่อเติมมัสยิด	106	69.74
2.6 งานหารายได้ของโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อจัดเป็นทุนการศึกษาสำหรับนักเรียน	85	55.92

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของคอเต็บจำแนกตามการปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริการสังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (ต่อ)

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริการสังคม ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ (N=152)
3. คอเต็บเป็นทรัพยากรบุคคลในชุมชนได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมของชุมชนดังต่อไปนี้		
3.1 เป็นผู้ให้ความรู้	118	77.63
3.2 เป็นผู้นำในการประกอบพิธีต่างๆ	116	76.31
3.3 ได้รับเชิญไปอภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง ศาสนธรรมตามสถานที่ต่างๆ	21	13.82
3.4 ได้รับความไว้วางใจในการ เลือกตั้งให้เป็นกรรมการหมู่บ้าน	46	30.26
3.5 ได้รับเลือกเป็นกรรมการศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษาในชุมชน	37	24.34

จากตารางที่ 8 แสดงว่าบทบาทของคอเต็บด้านการบริการสังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานั้น คอเต็บส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.39 เป็นบุคคลที่ให้ความสะดวกในการใช้มัสยิดเป็นที่เลือกตั้งกรรมการอิสลามประจำมัสยิด และใช้มัสยิดเป็นที่เลือกตั้งกรรมการหมู่บ้าน รองลงมา ร้อยละ 50.66 ให้ความสะดวกในการใช้มัสยิดเป็นที่ใช้ประชุม พบปะ และสังสรรค์กันในวันสำคัญทางศาสนา

คอเต็บส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.45 มีส่วนร่วมในการให้ความสะดวกในการยืมวัสดุ อุปกรณ์ ของใช้ต่างๆ ของมัสยิดเพื่อใช้ในงานพิธีแต่งงาน รองลงมา ร้อยละ 79.61 คอเต็บให้ความสะดวกในการให้ยืมอุปกรณ์เพื่อใช้ในงานศพ

คอเต็บส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.63 มีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนในฐานะที่เป็นผู้ให้ความรู้ รองลงมา ร้อยละ 76.31 ร่วมกิจกรรมในฐานะที่เป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ รวมถึงปัญหา และอุปสรรค ในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอเต็บในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษาในชุมชน

คอเต็บส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ปัจจุบันโรงเรียนประถมศึกษาใน ชุมชนมุสลิมจัดการศึกษาในโรงเรียน ที่มีนักเรียนส่วนใหญ่เป็นมุสลิมยังไม่ได้ ซึ่งมีเหตุผลต่างๆที่จะสรุปได้ 4 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. ปัญหาจากผู้บริหารโรงเรียนไม่มีนโยบายที่เด่นชัดในการกำหนด ขอบเขตการบริหาร โดยให้ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการ เรียนการสอน ในเมื่อชุมชนรอบข้างเป็นชุมชนมุสลิมก็ควรที่จะต้องมีการปรับ เพื่อที่จะสามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของ ท้องถิ่นเปิดโอกาสให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้เข้าไปมีส่วนร่วม ประชุมปรึกษาหารือ วางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่ขัด ต่อทบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม ต้องการให้นโยบายทางด้านการศึกษาของ ผู้บริหารโรงเรียนเห็นความสำคัญทางด้านศาสนาบ้างตามสมควร (n = 13)

2. ปัญหาจากตัวครูคือคณะครูในโรงเรียนขาดความสามัคคี ไม่มี การประสานงาน ปรึกษาหารือกันเพื่อที่จะพยายามทำความเข้าใจในเรื่อง หลักการปฏิบัติของศาสนาอิสลาม ซึ่งสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับข้อปฏิบัติตามหลักการต่างๆ ของแต่ละศาสนาได้ (n = 10)

3. ผลจากการดำเนินงานในขั้นตอนการปฏิบัติตาม นโยบายนั้น กำหนดเวลาที่ใช้ในการเรียนทางสามัญมากเกินไปมีการจัดกิจกรรมนอกเวลา เรียนทำให้เด็กไม่มีเวลาพอที่จะเรียนวิชาทางด้านศาสนา เพราะเวลาส่วน ใหญ่ไปทำกิจกรรมในโรงเรียนสามัญจึงมีข้อเสนอแนะคือ ให้มีหลักสูตร อิสลามศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีนักเรียนส่วนใหญ่เป็นมุสลิม และ กำหนดเนื้อหาวิชาแทรกไว้ในวิชาจริยศึกษา และให้เรียนควบคู่ไปกับเวลา เรียนปกติด้วย เพื่อเป็นการช่วยแก้ปัญหาให้กับการเรียนการสอนสายศาสนา ที่มีเวลาไม่พอ (n = 26)

4. สภาพสังคม และสิ่งแวดล้อมที่เลวร้ายลงอย่างรวดเร็วทำ ให้ทั้งมัสยิด โรงเรียน และผู้นำทางด้านศาสนาในชุมชนไม่สามารถที่จะ หยุดยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่พยายามจะดำเนินชีวิตไป สู่การเป็นบุคคลที่ด้อยคุณภาพของสังคม (n = 30)

การปฏิบัติที่จะทำให้มัสยิด กับโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชน มีการประสานงาน และร่วมมือกันในแง่ของการจัดการศึกษาให้กับเด็กมุสลิมให้ดีขึ้นนั้นคอเด็บส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันคือ (n =48)

1. ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการที่มีทั้งบุคลากรของโรงเรียน และผู้นำในชุมชนตั้งขึ้นเพื่อดำเนินงานต่างๆ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2. ต้องมีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน มีการปรึกษาหารือกันระหว่าง คณะกรรมการที่ตั้งขึ้น เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจะไม่ขัดต่อบทบัญญัติของศาสนาจะได้ไม่เกิดปัญหา

3. โรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนมุสลิม ครูผู้สอนทุกคนควรจะต้องรู้ถึงขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมอิสลามที่เป็นพื้นฐานบ้างพอสมควร เพื่อที่จะทำให้การดำเนินงานด้านการเรียนการสอนเป็นไปโดยสะดวก และสามารถเข้าใจกันได้ง่ายขึ้น

4. เปิดโอกาสให้ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ได้ชี้แจงในสิ่งที่ถูกต้อง เพราะเป็นสิ่งที่ไม่สามารถปฏิบัติตามได้จริงๆ เมื่อทุกฝ่ายเกิดความเข้าใจกันแล้วความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนจะได้เป็นไปในทางที่ดี

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอเด็บในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษานั้นมีปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นสรุปได้ดังนี้

1. สาเหตุจากตัวคอเด็บเองที่ไม่ค่อยมีเวลาเพราะตำแหน่งคอเด็บเป็นตำแหน่งที่ไม่มีค่าตอบแทนจึงต้องไปประกอบอาชีพ การปฏิบัติหน้าที่จึงอาจจะกระทำไม่ได้ไม่เต็มที่

2. จากการที่โรงเรียนประถมศึกษาจัดกิจกรรมหลังเลิกเรียนจึงทำให้นักเรียนมีเวลาเรียนในวิชาน้อยเกินไป

3. ผู้ปกครองนักเรียนมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี นักเรียนจึงไม่มีเวลาไปเรียน วิชาที่เกี่ยวกับศาสนาในตอนเย็นหลังเลิกเรียนสายสามัญ เพราะต้องทำงานเพราะต้องทำงานช่วยเหลือครอบครัว

4. เมื่อคอเด็บให้การสั่งสอนอบรมแก่เด็กแล้วแต่ขาดแบบอย่างที่ดีจากพ่อแม่ เมื่ออบรมไปแล้วจึงไม่มีการขานรับ ทำให้คำสอนเกิดประสิทธิภาพน้อย

5. คนในชุมชนเกิดการขัดแย้งในเรื่องการไม่ยอมรับฟังความคิดเห็น

ของผู้อื่นทั้งๆ ที่เป็นหลักธรรมที่ถูกต้องตาม หลักปฏิบัติของศาสนาทำให้ยากที่จะสั่งสอนอบรม จึงเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่เด็กมุสลิมรุ่นหลัง เข้าทำนองที่ว่าพูดไม่เชื่อ ใช้ไม่ทำ สอนไม่ทำตาม

6. สิ่งแวดล้อม และสังคมที่เลวร้าย มีอบายมุขมากมายทำให้ผู้คนละเลยต่อบทบัญญัติทางศาสนา ซึ่งถือว่าเป็นอุปสรรคสำคัญในการที่จะสั่งสอนอบรม ทำให้ไม่สนใจคำตักเตือน บทเทศนาของผู้ที่ทำหน้าที่คอยเตือนผลที่ตามมาคือบุคคลเหล่านี้เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่เด็กมุสลิมในชุมชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสำหรับครู

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครู จำแนกตามสถานภาพ
ด้านต่างๆ

สถานภาพของครู	จำนวน	ร้อยละ (N = 60)
1. เพศ		
หญิง	41	68.33
ชาย	19	31.67
2. ศาสนา		
พุทธ	34	56.67
อิสลาม	25	41.67
คริสต์	1	1.67
3. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	13.33
ปริญญาตรี	51	85.00
สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.67
4. ประสบการณ์ในการสอน		
1-5 ปี	11	18.33
6-10 ปี	16	26.67
11-15 ปี	10	16.67
มากกว่า 15 ปี	23	38.33
5. ในห้องเรียนมีนักเรียนที่เป็นมุสลิม	60	100
6. ทุกโรงเรียนจะมีมัสยิดตั้งอยู่	60	100

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 68.33 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 31.67 เป็นเพศชาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 56.67 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมา อยละ 41.67 นับถือศาสนาอิสลาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 85.00 มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี รองลงมา ร้อยละ 13.33 มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี สำหรับประสบการณ์ในการสอนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 38.33 มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี รองลงมา ร้อยละ 26.67 มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี

ครูประจำชั้นทุกชั้นร้อยละ 100 ทราบว่ามีนักเรียนเป็นมุสลิมอยู่ในชั้นเรียนของตนเอง และร้อยละ 100 ทราบชื่อของมัสยิดที่ตั้งอยู่ในชุมชนเดียวกับโรงเรียน

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอเต็บที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามบทบาทในการปฏิบัติ

ตารางที่ 10 จำนวน และร้อยละของครู ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บ

บทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=60)
1. โรงเรียนเคยเชิญผู้นำทางศาสนาอิสลามในชุมชนมาเป็นผู้ให้ความรู้	42	70
2. โรงเรียนไม่เคยเชิญผู้นำทางศาสนาอิสลามในชุมชนมาเป็นผู้ให้ความรู้	18	30
3. ผู้นำทางศาสนาที่มาให้ความรู้อยู่ในตำแหน่ง		
3.1 อิหม่าม	35	58.33
3.2 คอเต็บ	11	18.33
3.3 บิหลั่น	2	3.33
3.4 กรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่นอกเหนือจากตำแหน่งอิหม่าม		
3.5 คอเต็บ และบิหลั่น	5	8.33
3.6 อื่นๆ ครูสอนศาสนา	7	11.67
4. ความรู้ที่คอเต็บให้ นั้นเป็นความรู้ทางด้าน		
4.1 ทางศาสนา	40	66.67
4.2 ทางวิชาการ	1	1.67
4.3 ความเชี่ยวชาญในด้านอื่น	1	1.67
4.4 อื่นๆ การบรรยายพิเศษตามโอกาส	3	5
5. วาระที่เชิญคอเต็บมาเป็นผู้ให้ความรู้		
5.1 ในช่วงโมงเรียนวิชาจริยศึกษา	6	10

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของครูที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม
เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บจำแนกตามบทบาทในการปฏิบัติ
(ต่อ)

บทบาทในการปฏิบัติหน้าที่ ของคอเต็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=60)
5.2 เป็นวิทยากรมาแสดงธรรมเทศนา ในโรงเรียน	2	3.33
5.3 มาตามโอกาสพิเศษ เช่น วันครู วันพ่อ วันแม่ วันเด็ก วันตรุษอิสลาม	34	56.67
5.4 วาระอื่นๆ งานพิธีต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น	4	6.67
6. โรงเรียนขอความร่วมมือไปยังมัสยิดและ ผู้นำทางศาสนาอิสลามนอกเหนือจากเรื่อง ที่เชิญมาให้ความรู้ในเรื่อง		
6.1 การจัดงานโรงเรียน	41	68.33
6.2 การบริจาคทุนการศึกษา หรือ ช่วยจัดหาทุนการศึกษา	10	16.67
6.3 การให้ยืมอาคารสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆ	46	76.67
6.4 อื่นๆ ดูแลเรื่องความประพฤติของ เด็กนอกเวลาเรียน	3	5
7. ในการสอนของครูคิดว่านักเรียนที่นับถือศาสนาต่างกัน จะมีผลทำให้เกิดปัญหาในด้านการเรียนการสอน	9	15
8. ครูคิดว่านักเรียนที่นับถือศาสนาต่างกันจะมี ผลทำให้เกิดปัญหาในด้านการเรียนการสอน	9	15
9. ครูคิดว่านักเรียนที่นับถือศาสนาต่างกันจะไม่มี ผลทำให้เกิดปัญหาในด้านการเรียนการสอน	51	85

จากตารางที่ 10 แสดงว่าในการปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษาในส่วนใหญ่ร้อยละ 70.00 โรงเรียนจะเชิญผู้นำทางศาสนามาให้ความรู้แก่นักเรียน และร้อยละ 30.00ไม่เคยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในโรงเรียน และผู้ที่ได้รับเชิญมาในส่วนใหญ่ร้อยละ 58.33 เป็นตำแหน่งอิหม่าม รองลงมาร้อยละ 18.33 เป็นตำแหน่งคอเต็บ และความรู้ที่นำมาให้ในส่วนใหญ่ร้อยละ 66.67 เป็นความรู้ทางด้านศาสนา รองลงมาเป็นความรู้ในเรื่องของการบรรยายพิเศษในโอกาสต่างๆ วาระที่เชิญมาให้ความรู้ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.67 เชิญมาในโอกาสพิเศษของวันสำคัญต่างๆ รองลงมาร้อยละ 10.00 เชิญมาในช่วงโมงเรียนวิชาจริยศึกษา

คอเต็บให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนนอกเหนือจากเรื่องที่เชิญมาเป็นวิทยากรส่วนใหญ่ร้อยละ 76.67 เป็นเรื่องการให้ยืมอาคารสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆของมัสยิด รองลงมาร้อยละ 68.33 ช่วยในเรื่องการจัดงานของโรงเรียน

ในด้านการสอนของครู ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 85.00 ไม่มีปัญหาในการสอนนักเรียนที่นับถือศาสนาต่างกัน และร้อยละ 15.00 มีปัญหาในการเรียนการสอนนักเรียนที่นับถือศาสนาที่ต่างกัน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์คอเต็บ

สถานภาพส่วนตัวของคอเต็บที่ไปสัมภาษณ์ทั้งหมด 15 คน พบว่าคอเต็บจำนวน 9 คนมีอายุ 50 ปีขึ้นไปส่วนที่เหลืออีก 6 คนมีอายุน้อยกว่า 50 ปี คอเต็บมีอายุมากที่สุดคือ 70 ปี และน้อยที่สุดคือ 27 ปีระยะเวลาที่อยู่ในตำแหน่งมากที่สุดคือ 50 ปี และน้อยที่สุดคือ 2 ปี วุฒิการศึกษาสายสามัญคอเต็บส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การศึกษาสายสามัญสูงสุดคือปริญญาตรี การศึกษาสายสามัญน้อยที่สุดคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนวุฒิการศึกษาสายศาสนา ส่วนใหญ่คอเต็บจบหลักสูตรฟัรดูอิน การศึกษาสายศาสนาสูงสุดคือปริญญาตรี คอเต็บประกอบอาชีพ รับราชการ 1 คน ทำงานส่วนตัว 4 คน รัฐวิสาหกิจ 1 คน ค้าขาย 5 คน ทำนา 3 คน ไม่มีอาชีพ 1 คน

ตารางที่ 11 จำนวนของคอเต็บตอบการสัมภาษณ์เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของ
คอเต็บรวมถึงปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอเต็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=15)
1. นอกจากบทบาทด้านการสอนหนังสือ ด้านการอบรมจริยธรรมและคุณธรรม ด้านการให้และจัดหาทุนการศึกษา และด้านการบริการสังคมในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษาแล้วคอเต็บ ควรมีบทบาทในด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง การจัดการศึกษาในโรงเรียนประถม ศึกษาในชุมชนอีกคือ		
1.1 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งเป็นตัวแทนชุมชนในการประสาน ความร่วมมือระหว่างชุมชนกับโรงเรียน	6	40
1.2 คอเต็บคิดว่าการศึกษาทั้ง 4 ด้านนั้น ครอบคลุมดีแล้ว	9	60
2. พ่อ แม่ ผู้ปกครองในชุมชนเห็นความ สำคัญในเรื่องการส่งเสริมด้านการศึกษา ของบุตรหลาน		
2.1 เห็นความสำคัญมากส่งให้ ศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาประมาณ 90 %	2	13.33
2.2 เห็นความสำคัญมากพอสมควร ส่งให้ศึกษาต่อประมาณ 70 %	4	26.67
2.3 เห็นความสำคัญดีเพราะเหตุผล ที่ว่าหลักปฏิบัติในศาสนาอิสลามเน้นให้ศึกษา หาความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม	5	33.33

ตารางที่ 11 จำนวนของคอเต็บตอบการสัมภาษณ์เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของ
คอเต็บรวมถึงปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่
(ต่อ)

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอเต็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=15)
2.4 ส่งเสริมให้เรียนน้อยเพราะมี ปัญหาในเรื่องของฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว	2	13.33
2.5 ไม่เห็นด้วยเลยไม่เอาใจใส่ ต้องการให้ทำงานเพื่อจะได้มีเงินมาให้ ครอบครัว ต้องการให้เป็นลูกจ้าง	2	13.33
3. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ หน้าที่ของคอเต็บคือ		
3.1 เรื่องของเวลาสำหรับการเรียน ด้านศาสนามีน้อยเกินไป เพราะเด็ก ต้องเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน หลังเลิกเรียน	12	80
3.2 ขาดความร่วมมือจากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ไม่กวดขันให้เด็กมาเรียนวิชา ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา	8	53.33
3.3 ปัญหาในเรื่องระบบเสียงที่ใช้ใน การเรียนการสอนเพราะโรงเรียนกับมัสยิด ตั้งอยู่ใกล้กันทำให้เสียงดังรบกวนกัน	5	33.33
3.4 คอเต็บเห็นว่าโรงเรียนใดที่มีผู้บริหาร นับถือศาสนาพุทธยังไม่มี ความเข้าใจใน เรื่องศาสนาอิสลามจึงยังไม่เห็นความสำคัญ ที่จะให้นักเรียนได้เรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสนา อิสลามในวิชาจริยศึกษา	4	26.67

ตารางที่ 11 จำนวนของคอเต็บตอบการสัมภาษณ์ เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของ
คอเต็บรวมถึงปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ (ต่อ)

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอเต็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=15)
3.5 ปัญหาจากตัวคอเต็บเองต้องไป ประกอบอาชีพจึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งได้อย่างเต็มที่	10	66.67
3.6 สิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี อบรมมุขต่างๆ สถานบันเทิงมีส่วนยั่วยุให้เด็กที่อยู่ใน วัยศึกษาหาความรู้มีโอกาสหนีไปหาสิ่ง เหล่านั้นได้ง่ายและที่สำคัญคือปัญหาจาก ยาเสพติดที่มีผลทำให้เป็นตัวบ่อนทำลายให้ เด็กขาดความสนใจการเรียน	15	100
4. คอเต็บสามารถช่วยโรงเรียนประถมศึกษาใน ด้านอื่นๆ ได้อีกคือ		
4.1 การให้คำปรึกษาหารือแก่ประชาชนในชุมชน ในเรื่องที่เป็นข้อสงสัยเพื่อการปฏิบัติตน ให้ถูกต้องตามหลักการของศาสนาอิสลาม	15	100
4.2 เป็นบุคคลที่เป็นผู้ประสานกรณีที่เกิด ความขัดแย้ง ไม่เข้าใจกันระหว่าง ผู้ปกครองนักเรียนกับทางโรงเรียน	5	33.33
5. โรงเรียนควรกระทำสิ่งต่อไปนี้เพิ่มเติม เพื่อการสั่งสอนอบรมเรื่องที่เกี่ยวข้อง ศาสนานอกเหนือจากการที่ให้เด็กมาฟัง คุตบะห์เนื่องในการละหมาดวันศุกร์		
5.1 ควรจะมีการสอนจริยธรรมใน ชั่วโมงว่าง	3	20
5.2 ควรจัดวิทยากรหรือผู้ที่มีความรู้ทางด้านศาสนา มาให้การอบรมแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	10	66.67

ตารางที่ 11 จำนวนของคอเต็บตอบการสัมภาษณ์เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของ
คอเต็บรวมถึงปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่(ต่อ)

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอเต็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=15)
6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสังคม ในโรงเรียน ที่คอเต็บเห็นว่าควรหลีกเลี่ยง เพราะจะเป็นการขัดต่อทบบัญญัติของศาสนา		
6.1 พิธีไหว้ครู	15	100
6.2 การจัดพิธีแห่เทียนจำนำพรรษา ในช่วงวันเข้าพรรษา	10	66.67
6.3 พิธีราชสดุดีในวิชาลูกเสือ	3	20
6.4 การทำกระทงเพื่อประเพณีการลอยกระทง	8	53.33
6.5 การแต่งกายของครู ครูควรเป็นแบบอย่าง แก่นักเรียนในเรื่องการแต่งกาย	2	13.33
6.6 การใช้วาจาของครู ควรเป็นวาจาที่สุภาพ	2	13.33
7. ถ้ามีการนำหลักสูตรอิสลามศึกษามาใช้ ในโรงเรียนแล้วยังหาผู้ที่เชี่ยวชาญในด้าน การสอนไม่ได้ คอเต็บสามารถเข้ามา	15	100
8. ในทัศนะของคอเต็บสามารถให้ครูประจำชั้น ที่ไม่ต้องนับถือศาสนาอิสลามสอนเนื้อหา ที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลามได้	1	6.67
9. ในทัศนะของคอเต็บ ครูประจำชั้นที่ไม่ได้นับถือ ศาสนาอิสลามไม่สมควรให้สอนเนื้อหาเกี่ยวกับ ศาสนาอิสลาม	14	93.33

ตารางที่ 11 จำนวนของคอเต็บตอบการสัมภาษณ์ เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของ
คอเต็บรวมถึงปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่(ต่อ)

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอเต็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=15)
10. ข้อ เสนอแนะในกรณีที่คุณสอนไม่ได้นับถือศาสนาอิสลาม		
10.1 กลัวจะเกิดปัญหาต่างๆ ตามมาเพราะ พื้นฐานของคุณไม่ได้นับถือศาสนาอิสลาม	2	13.33
10.2 คนที่จะสามารถสอนและบอกกล่าวผู้อื่นได้ นั้นตนเองจะต้อง เป็นแบบอย่างในสิ่ง เหล่านั้นได้ด้วย	3	20
10.3 คอเต็บกลัวว่าคุณอาจจะบิดเบือนในเรื่อง ของข้อความรู้ และเนื้อหาต่างๆตามบทบัญญัติ ของศาสนาอิสลามทั้ง โดยเจตนา และไม่เจตนาก็ตาม	6	40
10.4 กลัวว่าเด็กจะเรียนรู้ในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะคุณยังไม่รู้ในสิ่งเหล่านั้นอย่างลึกซึ้ง	3	20

จากตารางที่ 11 สรุปเป็นหัวข้อตามประเด็นต่างๆ ที่สัมภาษณ์ได้
ดังนี้

1. นอกจากบทบาทในด้านการสอนหนังสือ ด้านการอบรมจริยธรรม
และมารยาทด้านการให้ และจัดหาทุนการศึกษา และด้านการบริการสังคม
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแล้วคอเต็บจำนวน 6 คน ใน 15 คนเห็นว่า
ตนเองควรจะมีบทบาท ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อเป็นตัวแทนของ
ชุมชนในการประสานความร่วมมือระหว่างชุมชน มัสยิด และโรงเรียนส่วน
คอเต็บอีก 9 คน เห็นว่าการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ที่กล่าวแล้วนั้น ศึกษาได้
ครอบคลุมดีแล้ว

2. พ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียนในชุมชน ที่คอยปฏิบัติหน้าที่อยู่นั้นส่วนใหญ่ เห็นความสำคัญในเรื่องของการให้การศึกษาแก่บุตรหลาน เหตุผลก็เพราะจะได้มีความรู้ติดตัวไว้เพื่อนำไปประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับข้อควรปฏิบัติในศาสนาอิสลามที่สนับสนุนให้มุสลิมทั้งชาย และหญิง ศึกษาหาความรู้ทั้งทางโลก และทางธรรม เพื่อไว้ประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง และเพื่อจะได้รู้จักปฏิบัติตามหลักคำสอนของท่านศาสดาในศาสนาอิสลาม มีผู้ปกครองบางส่วนยังส่งเสริมให้บุตรหลานได้รับการศึกษาน้อยเป็นเพราะมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจในครอบครัว จึงต้องพยายามที่จะให้ทำงานเพื่อนำเงินมาจุนเจือครอบครัว

3. สำหรับปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของคอยเด็กในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ โรงเรียนประถมศึกษาศรีสุภาวดีมีความสำคัญเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

3.1 สิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีมีแหล่งบันเทิงมากมาย รวมไปถึงปัญหาเรื่องยาเสพติดซึ่งสิ่งเหล่านี้มีส่วนช่วยยู่ให้เด็กที่อยู่ในวัยศึกษาหาความรู้ มีโอกาสที่จะหันไปหาสิ่งเหล่านี้ได้ง่าย ทำให้การอบรมสั่งสอนซึ่งสิ่งที่ถูกที่ผิดตามหน้าที่และบทบาทของคอยเด็กไม่ได้ผลเท่าที่ควรและยังมีผลทำให้นักเรียนขาดความสนใจด้านการเรียนอาจทำให้เสียอนาคตได้

3.2 เรื่องของเวลาเรียนที่ใช้ในการเรียนด้านศาสนานี้น้อยเกินไป เพราะนักเรียนต้องร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนทั้งในเวลาเรียน และหลังเลิกเรียน

3.3 ปัญหาจากตัวคอยเด็กเองต้องไปประกอบอาชีพ จึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งได้อย่างเต็มที่

3.4 ขาดความร่วมมือจากพ่อแม่ ผู้ปกครองในการกวดขันให้เด็กใส่ใจในการมาเรียนวิชาที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม ผู้ปกครองบางคนมักจะมองไม่เห็นความสำคัญในการที่จะให้ลูก เรียนรู้เรื่องของศาสนา

3.5 ปัญหาในเรื่องระบบเสียงที่ใช้ในการเรียนการสอนระหว่างโรงเรียนกับมัสยิดซึ่งตั้งอยู่ใกล้กันทำให้เมื่อเวลาเรียน หรือการประกอบศาสนกิจแล้ว เสียงจะดังรบกวนกัน

3.6 คอเต็บคิดว่าโรงเรียนที่มีผู้บริหารโรงเรียนนับถือศาสนาพุทธนั้นไม่ค่อยเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เป็นมุสลิมเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามต่างๆ ที่มีนักเรียนมุสลิมเป็นจำนวนมาก

4. คอเต็บคิดว่าตนเองสามารถช่วยเหลือโรงเรียนประถมศึกษาในด้านอื่นๆ ได้อีกคือ

4.1 เรื่องของการให้คำปรึกษา หรือ แก่ประชาชน และคนในชุมชนในเรื่องของการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักการของศาสนา และสิ่งที่เป็นข้อสงสัยในด้านอื่นๆ

4.2 เป็นผู้ประสานใกล้เคียง ประนีประนอม ในกรณีที่เกิดการเข้าใจผิดจนกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนในชุมชน

5. นอกจากการให้เด็กมาฟังคุตบะห์ในวาระแห่งการละหมาดวันศุกร์ คอเต็บคิดว่าควรมีการอบรมนักเรียนเพิ่มเติมในช่วงเวลาอื่นๆ อีกคือ

5.1 ในเวลาเรียนที่เป็นชั่วโมงว่าง น่าจะมีการให้นักเรียนได้รับการอบรมเรื่องของจริยธรรม และคุณธรรมต่างๆ

5.2 โรงเรียนที่มีนักเรียนเป็นมุสลิมจำนวนมากควรที่จะได้ให้ผู้ที่มีความรู้ทางด้านศาสนาเข้าไปอบรมในเรื่องจริยธรรมต่างๆ เพื่อให้เด็กได้รับความรู้และประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคม

6. คอเต็บมีความเห็นว่าปัจจุบันนี้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนมีสิ่งที่ยังขัดต่อบทบัญญัติทางศาสนา ซึ่งควรมีวิธีหลีกเลี่ยงและแก้ไขคือ

6.1 พิธีไหว้ครู เป็นพิธีที่ต้องมีการจุดธูปเทียนเพื่อบูชาพระรัตนตรัยซึ่ง เป็นสิ่งที่ปฏิบัติไม่ได้ในศาสนาอิสลามในโรงเรียนที่มีเด็กมุสลิมเป็นจำนวนมากๆ บางโรงเรียนมีถึง 100 % ก็แนะนำให้ปรับเปลี่ยนเป็นการเชิญวิทยากรที่มีความรู้มาให้ความรู้ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม หรือเปลี่ยนเป็นการขออวารี (ขอพร) ให้แก่นักเรียน

6.2 พิธีการแห่เทียนจำนำพรรษา ในช่วงวันเข้าพรรษา พิธีนี้ถือว่าเป็นพิธีของศาสนาพุทธ ซึ่งถือว่าเป็นการขัดต่อหลักปฏิบัติของศาสนาอิสลาม ถ้ามุสลิมเข้าไปมีส่วนช่วยถือว่าเป็นการสนับสนุนจึงเป็นสิ่งที่ปฏิบัติไม่ได้

6.3 พิธีราชสวดในวิชาลูกเสือซึ่งมีรูปปั้น และมีการจุดรูปเทียนเพื่อบูชาขั้นตอนใดที่เป็นการขัดต่อบทบัญญัติของศาสนาก็ควรตัดไป

6.4 การประดิษฐ์กระทงในงานลอยกระทง ซึ่งไม่ใช่ประเพณีของมุสลิม ในกระทงจะมีดอกไม้ รูปเทียน ซึ่งไม่มีในหลักปฏิบัติในศาสนาอิสลาม

6.5 เรื่องของการแต่งกายของครู สมควรที่จะแต่งกายแบบสุภาพเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน สวมเสื้อผ้าที่ปกปิดมิดชิด และไม่ควรสวมกระโปรงที่สั้นจนเกินไป

6.6 เรื่องของการใช้วาจาแก่นักเรียน ไม่ควรให้ความสนิทสนมกับนักเรียนมากเกินไปและควรใช้วาจาที่สุภาพปราศจากการนินทา กล่าวร้ายผู้อื่น การปฏิบัติตนของมุสลิมในการเข้าร่วมพิธีต่างๆ ที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลที่นับถือศาสนาอื่นนั้นคือ เติบมีความเห็นว่าสามารถที่จะไปร่วมงานได้ แต่ในขั้นตอนของภาคปฏิบัตินั้นก็ไม่ต้องกระทำ ขณะที่นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธปฏิบัติแบบศาสนาพุทธ ก็ให้นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามปฏิบัติตามแบบของอิสลามในเรื่องของการไหว้ครูก็เช่นกัน ควรยกเว้นนักเรียนที่เป็นมุสลิมเพราะจะต้องมีการกราบซึ่งเป็นสิ่งที่มุสลิมปฏิบัติไม่ได้ อย่างเด็ดขาด แต่ถ้าในโรงเรียนที่มีนักเรียนเป็นมุสลิมจำนวนมาก ควรปรับเปลี่ยนเป็นการแสดงความเคารพครูผู้สอนในโอกาสพิเศษกว่าปกติ โดยการแสดงความเคารพแบบธรรมดา โดยไม่ต้องมีพิธีจุดรูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยก็น่าจะเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้เช่นกัน และยังเป็นการสร้างความสบายใจให้กับทุกฝ่ายด้วย

7. คอเต็บมีความพร้อม และยินดีอย่างยิ่งที่จะเข้าไปเป็นผู้สอนวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับจริยธรรม คุณธรรม และการให้ความรู้ที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม และคอเต็บส่วนใหญ่มีความเห็นว่าไม่สมควรให้ครูที่ไม่ได้นับถือศาสนาอิสลามสอนวิชาที่เกี่ยวกับหลักการศรัทธา และ

หลักปฏิบัติของศาสนาอิสลามด้วยเหตุผลที่ว่า ผู้ที่สอนเรื่องเกี่ยวกับศาสนาอิสลามนั้นสมควรจะต้องเป็นผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามเท่านั้น คอเต็บมองว่าการให้บุคคลอื่นที่ไม่ได้นับถือศาสนาอิสลามสอนเรื่องของศาสนาอิสลามถือว่าเป็นการดูถูกศาสนาอิสลามทางอ้อม ครูที่สอนนักเรียนไม่ว่าเรื่องใดก็ตามก็ต้องเป็นผู้ที่รอบรู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ถึงจะสอนได้ดี ทำให้ขัดความรู้สึก ซึ่งอาจจะเกิดปัญหาต่างๆ ตามมาได้ เพราะพื้นฐานของครูไม่ได้ศรัทธาในศาสนาอิสลาม และสิ่งที่กลัวมากที่สุดคือครูจะสอนในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กลัวการบิดเบือนจากความเป็นจริงเพราะครูไม่รู้จริงไม่รู้ลึกซึ้ง ถึงแม้จะสอนไปโดยมีเจตนาดีก็ตาม เพราะฉะนั้นบุคคลที่จะมาเป็นผู้ให้ความรู้ในศาสนาอิสลามควรเป็นผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามเท่านั้น ต้องมีการยอมรับสภาพความเป็นมุสลิม ต้องเข้าใจหลักการศรัทธาและหลักการปฏิบัติอย่างถ่องแท้ ต้องวางตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่มุสลิมทั่วไปซึ่งผู้อื่นสามารถที่จะนำไปเป็นแบบอย่างได้ เพราะเป็นการรวมถึงการแสดงออกทางกิริยา วาจา ท่าทาง และการประกอบพิธีกรรมต่างๆ เรื่องของศาสนาเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนต้องอาศัยความเชื่อ ความเข้าใจและการศรัทธาที่ฝังลึกอยู่ในจิตสำนึกของบุคคลนั้นๆ คอเต็บบางคนมีความคิดเห็นที่สามารถให้ครูที่ไม่ได้นับถือศาสนาอิสลามสอนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลามได้ด้วย เหตุผลที่ว่าผู้สอนต้องวางตัวเป็นกลางมีทัศนคติที่ดีต่อศาสนาอิสลามและทุกศาสนา พยายามที่จะศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอส่วนตำราเรียน ที่จะให้ครูผู้สอนใช้เป็นคู่มือมันต้องเป็นตำราที่ได้รับการกลั่นกรองตรวจทานมาอย่างดีเยี่ยมเป็นแบบฉบับที่สามารถยึดถือได้

สำหรับการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้นขอเสนอแนะว่าควรที่จะใช้วิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในด้านศาสนาของท้องถิ่นมาเป็นผู้สอนจะทำให้ได้ความรู้ที่ตรงตามเป้าหมายมากกว่า และทำให้ไม่เป็นภาระแก่ครูผู้สอนด้วย

ส่วนที่ 4 ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ถูกสัมภาษณ์

ตารางที่ 12 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคอเด็บ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ (N=10)
1. เพศ		
หญิง	4	40
ชาย	6	60
2. อายุ		
42 ปี	1	10
47 ปี	2	20
48 ปี	1	10
51 ปี	1	10
54 ปี	3	30
59 ปี	2	20
3. ศาสนา		
อิสลาม	5	50
พุทธ	5	50
4. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	9	90
พิเศษมัธยม	1	10

ตารางที่ 12 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บ(ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ (N=10)
5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร		
1-2 ปี	3	30
8-10 ปี	3	30
12-15 ปี	2	20
17 ปี	1	10
25 ปี	1	10

จากตารางที่ 12 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ยอยู่ในช่วง 40 ปีขึ้นไป ผู้บริหารนับถือศาสนาอิสลาม และพุทธมีจำนวนเท่ากัน วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาตรี ประสบการณ์ในการทำงานสูงสุดในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนคือ 25 ปี และน้อยที่สุดคือ 1 ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บที่มีต่อการจัดการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนมุสลิม กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 13 จำนวนของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ (N=10)
1. โรงเรียนมีนโยบายในการเชิญวิทยากร ท้องถิ่นมาช่วยในด้านการสอน		
มี	9	90
ไม่มี	1	10
2. บุคคลในท้องถิ่นที่โรงเรียนเชิญมาเป็นวิทยากรคือ		
2.1 อีหม่าม	8	80
2.2 คอเต็บ	5	50
2.3 บิหลั่น	4	40
2.4 ครูสอนศาสนา	1	10
2.5 ผู้นำในชุมชน	1	10
2.6 เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีท้องที่	1	10
2.7 เจ้าหน้าที่จากศูนย์บริการ สาธารณสุขใกล้เคียง	1	10
3. วิธีคัดเลือกบุคคลที่จะมาเป็นวิทยากรในโรงเรียนคือ		
3.1 ประชุมปรึกษาหารือกับคณะครู และผู้ปกครองนักเรียน	5	50
3.2 สอบถามคนในชุมชนเพื่อเลือก ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ของจริยธรรมอิสลาม	1	10

ตารางที่ 13 จำนวนของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคอเด็บ (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ (N=10)
3.3 ดูจากความสามารถในการพูด การวางตน การปฏิบัติตัว	1	10
3.4 เป็นบุคคลที่สำคัญเป็นที่ยอมรับ ของคนในชุมชน	2	20
4. ในการเชิญวิทยากรมาแต่ละครั้งเชิญมาในโอกาส		
4.1 นักเรียนไปละหมาดวันศุกร์ที่มีสยิด	5	50
4.2 เนื่องในโอกาสการจัดกิจกรรมวันสำคัญ ต่างๆ เช่น วันพ่อ วันแม่ วันเด็ก	7	70
4.3 วันจัดงานประจำปีของโรงเรียน	1	10
4.4 การประชุมผู้ปกครองนักเรียน	1	10
4.5 ในช่วงโมงจริยศึกษา	1	10
5. วิทยากรที่เชิญมาให้ความรู้ในด้าน		
5.1 วิชาการ	1	10
5.2 ความรู้ในเรื่องจริยธรรม และคุณธรรมที่เกี่ยวกับศาสนา	10	100
6. ปัญหา และอุปสรรคในการเชิญวิทยากร		
ไม่มี	7	70
มี	3	30
บางครั้งวิทยากรมีเวลาน้อย		
โรงเรียนไม่มีค่าตอบแทนจ่ายให้วิทยากร		
บางครั้งการเดินทางของวิทยากรค่อนข้างไกล		

ตารางที่ 13 จำนวนของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคอเด็บ (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ (N=10)
7. ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันดี ไม่มีปัญหา	10	100
8. โรงเรียนทุกโรงเรียนมีมัสยิดตั้งอยู่	10	100
การปฏิบัติหน้าที่ของคอเด็บมีส่วนช่วยใน การจัดการเรียนการสอนในด้านต่อไปนี้ดังนี้ <u>ด้านการเรียนการสอน</u>		
9. ไม่ได้เชิญมาเป็นผู้สอน แต่เชิญมาเป็นวิทยากร เป็นบางโอกาส	5	50
<u>ด้านการอบรมจริยธรรม และมารยาท</u>		
10. เชิญมาในการอบรมแก่นักเรียนเป็นบางครั้ง ที่โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริม	1	10
11. อบรมทุกวันศุกร์ (คุตบะห์) ในวาระ การละหมาดวันศุกร์	9	90
<u>ด้านการให้และจัดหาทุนการศึกษา</u>		
12. ช่วยจัดหาทุนโดยการจัดงานประจำปี	3	30
13. ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาพิจารณาทุน มีมูลนิธิของโรงเรียน	1	10
14. คอเด็บบริจาคทุนการศึกษาให้กับ นักเรียนเองซึ่งบางครั้งก็บริจาคเป็นสิ่งของ	2	20
15. คอเด็บช่วยขอบริจาคจากคนในชุมชน	4	40

ตารางที่ 13 จำนวนของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บ (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ (N=10)
<u>ด้านการให้บริการสังคมในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา</u>		
16. อำนวยความสะดวกในการให้ยืมสถานที่เพื่อ การจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน	5	50
17. ให้ยืมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆของมัสยิด เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ	5	50

จากตารางที่ 13 เป็นการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่มีนโยบายในการนำวิทยากรท้องถิ่นเข้ามาร่วมในการจัดการเรียนการสอน และบุคคลที่เชิญมาให้ความรู้ส่วนใหญ่เป็นอิหม่าม มีวิธีการคัดเลือกบุคคลที่จะเชิญมาเป็นวิทยากรคือทางโรงเรียนมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกับคณะครู และผู้ปกครองนักเรียน

การเชิญวิทยากรมานั้นส่วนใหญ่เชิญมาในโอกาสที่โรงเรียนจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ เช่น วันพ่อ วันแม่ วันเด็ก

ความรู้ที่วิทยากรนำมาให้ส่วนใหญ่เป็นความรู้ทางด้านศาสนา เป็นการอบรมเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมต่างๆ ตามหลักการของศาสนาอิสลาม

สำหรับปัญหาที่พบในการเชิญวิทยากรมาแต่ละครั้งคือ บางครั้งวิทยากรจะมีเวลาน้อย โรงเรียนมักไม่มีเงินค่าตอบแทนให้วิทยากร วิทยากรบางรายต้องเดินทางค่อนข้างไกล

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้นพบว่าส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับชุมชนดี โรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมดมีมัสยิดตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนละ 1 มัสยิด

ในการปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่ของคอเต็บมีส่วนช่วยในเรื่องการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนประถมศึกษาในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านการสอนหนังสือ คอเต็บไม่ได้เข้ามาเป็นผู้สอนหนังสือ แต่ได้รับเชิญมาเป็นวิทยากรเป็นบางโอกาส

ด้านการอบรมจริยธรรม และคุณธรรม คอเต็บเป็นผู้ให้การอบรม (คุตบะห์) ในเรื่องจริยธรรม และคุณธรรมต่างๆ ตามหลักการของศาสนาอิสลามเป็นประจำทุกวาระในการละหมาดวันศุกร์

ด้านการให้ และจัดหาทุนการศึกษา ส่วนใหญ่ในเรื่องของทุนการศึกษาจะเป็นในลักษณะที่คอเต็บจะช่วยขอรับบริจาคจากผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชนเพื่อเป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียน

ด้านการบริการสังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คอเต็บจะเป็นผู้ให้ความสะดวกในเรื่องการให้ยืมอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆ ของมัสยิดแก่คนในชุมชนมุสลิมทั่วไป และเพื่อการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

ศูนย์วิทยพัทพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 5 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน

จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองเป็นเพศชาย เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยเป็นบิดา อายุเฉลี่ยอยู่ในช่วง 20-40 ปีอายุน้อยที่สุดคือ 29 ปี อายุมากที่สุดคือ 59 ปี วุฒิกการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การศึกษาสูงสุดคือระดับปริญญาตรี การศึกษาน้อยที่สุดคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง

ตารางที่ 14 จำนวนผู้ปกครองที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของคอเด็บในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษา

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอเด็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=30)
1. ปัญหาที่เป็นข้อขัดแย้งระหว่างโรงเรียนกับชุมชน		
ไม่มีปัญหา	30	100
2. การปฏิบัติตนโดยทั่วไปของคอเด็บเป็นที่ยอมรับนับถือของคนในชุมชน		
2.1 เป็นที่ยอมรับ	28	93.33
เหตุผล		
2.1.1 เป็นบุคคลที่ช่วยสอน และอบรมเยาวชนในท้องถิ่นในด้านคุณธรรมจริยธรรม		
2.1.2 ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ		
2.1.3 เป็นผู้ที่คอยแนะนำสั่งสอนให้ทุกคนประพฤติ ปฏิบัติแต่ในสิ่งที่ดี และถูกต้องตามหลักการของศาสนา		

ตารางที่ 14 จำนวนผู้ปกครองที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษา(ต่อ)

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอเต็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=30)
2.2 ยังไม่เป็นที่ยอมรับ	2	6.67
เหตุผล 2.2.1 ได้รับการแต่งตั้งมาจากคน ในชุมชนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น		
3. โรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนกับมัสยิด มีการช่วยเหลือให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี ในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอน		
3.1 มี	27	90
3.2 ไม่มี	3	10
เหตุผล 3.2.1 ขาดการประสานงาน เพื่อร่วมมือกันในการทำงานหรือ การจัดกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน		
3.2.2 บุคคลที่เป็นผู้นำในชุมชนไม่มีเวลา		
4. ในกรณีที่เกิดปัญหาต่างๆ ระหว่างเด็กที่นับถือศาสนา อิสลามและเด็กที่นับถือศาสนาพุทธผู้ปกครองเห็นว่า บุคคลที่มีส่วนเข้าไปแก้ปัญหานี้ได้ดีที่สุดคือ		
ครู	20	6.67
อิหม่าม	6	20
คอเต็บ	4	13.33

ตารางที่ 14 จำนวนผู้ปกครองที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของคอบุคคลในหน้าที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษา(ต่อ)

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอบุคคล	จำนวน	ร้อยละ (N=30)
5. คอบุคคลประจำมัสยิดในชุมชนปฏิบัติหน้าที่ในการมีส่วนช่วยเหลือโรงเรียน		
5.1 เหมาะสมแล้ว	28	93.33
เหตุผล 5.1.1 เป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ประสานงานได้เป็นอย่างดี เป็นผู้ที่ย่อยอธิบายและทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนให้ผู้ปกครองเข้าใจอยู่เสมอ		
5.1.2 เป็นผู้ที่มีความรู้ดี สามารถเข้ากับทุกคนในชุมชนได้		
5.1.3 ช่วยอบรมในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมต่างๆ ให้กับเด็ก และประชาชนในชุมชน		
5.2 ไม่เหมาะสม	2	6.67
เหตุผล 5.2.1 เพราะไม่ได้มีส่วนร่วมในเรื่องใดๆ กับทางโรงเรียนเลย		

ตารางที่ 14 จำนวนผู้ปกครองที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เรื่องการปฏิบัติ
หน้าที่ของคอเด็บในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษา(ต่อ)

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอเด็บ	จำนวน	ร้อยละ
		(N=30)
6. ผู้ปกครองเห็นสมควรให้คอเด็บเป็น ผู้เข้าไปอบรมนักเรียนในโรงเรียน	30	100
เหตุผล เพราะเป็นสิ่งที่ดีอย่างยิ่ง สมควรที่จะกระทำ นักเรียนจะได้รับความรู้ทางด้านศาสนาหลักธรรมต่างๆเพื่อสามารถที่จะนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ได้เพื่อ การเป็นบุคคลที่ดีของสังคม เพราะถือว่าเป็น หน้าที่หลักของคอเด็บอยู่แล้วนักเรียน จะได้รับความรู้ โดยตรงเพราะคอเด็บ เป็นบุคคลที่มีความรู้ทางด้านศาสนา อย่างแท้จริง		
7. จากการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชน ผู้ปกครองเห็นว่า คอเด็บควรมีบทบาทในด้านอื่นๆ อีกคือ	20	6.67
8.1 เรื่องของความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน กับชุมชนเพื่อเป็นบุคคล ที่เป็นสื่อกลางช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นและช่วยประสานงาน ในเรื่องต่างๆ		

ตารางที่ 14 จำนวนผู้ปกครองที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษา(ต่อ)

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอเต็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=30)
8. บุคคลในชุมชนที่ควรมีส่วนรับผิดชอบช่วยเหลือในเรื่องการให้และการจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนคือ		
อิหม่าม	16	53.33
คอเต็บ	10	33.33
บิหลั่น	4	13.33
คณะกรรมการมัสยิด	12	40
กรรมการศึกษา	5	16.67
ครู	16	53.33
ผู้ปกครอง	10	33.33
กำนัน	10	33.33
ผู้ใหญ่บ้าน	10	33.33
ประชาชนทั่วไป	4	13.33
9. การปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บมีส่วนช่วยเหลือโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนในเรื่องต่อไปนี้		
ด้านการสอนหนังสือ		
- เป็นครูสอนภาษาอาหรับ สอนอ่านคัมภีร์อัลกุร-อ่าน สอนวิชาเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม 5		
	5	16.67
ด้านการอบรมจริยธรรม และมารยาท		
- อบรมคุณธรรม จริยธรรม และข้อปฏิบัติต่างๆ ในศาสนาอิสลามในการละหมาดทุกวันศุกร์ 30		
	30	100
- ให้ความรู้ในเรื่องของศาสนาในงานประจำปี		
	12	40
- เป็นที่ปรึกษาปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับศาสนา		
	15	50

ตารางที่ 14 จำนวนผู้ปกครองที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษา(ต่อ)

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของคอเต็บ	จำนวน	ร้อยละ (N=30)
ด้านการให้ และจัดหาทุนการศึกษา		
-ช่วยจัดงานหารายได้เพื่อเป็นทุนการศึกษา สำหรับนักเรียน	8	26.67
-ช่วยขอบริจาคเงินเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้ นักเรียนจากประชาชนในชุมชน	25	83.33
ด้านการบริการสังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา		
-บริการให้ยืมสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆ ของมัสยิดแก่คนในชุมชนทั่วไปและ เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ประถมศึกษาในชุมชน	30	100

จากตารางที่ 14 การสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่
โรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนไม่มีข้อขัดแย้งใดๆ กับมัสยิดที่ตั้งอยู่ใน
ชุมชนเลย

การปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บส่วนใหญ่เป็นที่ยอมรับนับถือ ของคนใน
ชุมชนเพราะคอเต็บเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเป็นผู้อบรมให้ประชาชน
ในชุมชนเป็นคนที่ดีมีคุณภาพ เป็นบุคคลที่คอยแนะนำสั่งสอนให้ทุกคนประพฤติ
ปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม และผู้ปกครองบางส่วนจำนวน 2 มัสยิดเห็นว่าตำแหน่ง
คอเต็บนั้นยังไม่เป็นที่ยอมรับเพราะสาเหตุที่ว่าเป็นตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง
มาจากบุคคลเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

ส่วนใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนและมัสยิดมีการประสาน
ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี

กรณีที่เกิดปัญหาต่างๆขึ้นในโรงเรียนระหว่างนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามกับนักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธ ผู้ปกครองเห็นว่าผู้ที่สมควรเข้าไปแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ ครู รองลงมาคืออิหม่ามและคอเต็บ ตามลำดับ กรณีนี้ การที่ผู้ปกครองมีความเห็นว่า ครูสมควรที่จะเป็นผู้แก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้มากที่สุด ก็เพราะครูเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด และอีกประการหนึ่งคือในการจัดการเรียนการสอนนั้น ผู้นำทางศาสนาอิสลามในชุมชนมุสลิมโดยเฉพาะคอเต็บยังไม่เข้ามามีบทบาทในด้านการช่วยจัดการเรียนการสอน ซึ่งตรงกับผลการวิจัยในการสอบถามคอเต็บว่าเคยเข้าไปเป็นวิทยากรในโรงเรียนเพียงภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บในส่วนของเกี่ยวข้องกับโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนมีความเหมาะสมดีแล้วเพราะคอเต็บถือว่าเป็นบุคคลที่เป็นที่นับถือกับทุกคนในชุมชน เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการช่วยในเรื่องต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เป็นผู้คอยประสานงานระหว่างโรงเรียนกับมัสยิดและชุมชน

ผู้ปกครองเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะให้คอเต็บเข้าไปเป็นวิทยากรสอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีนักเรียนเป็นมุสลิมจำนวนมาก เพราะนักเรียนจะได้รับความรู้ทางด้านธรรมะโดยตรงจากผู้ที่มีความรู้ในเรื่องของศาสนาอิสลามอย่างแท้จริง

ผู้ปกครองเห็นว่าคอเต็บควรมีบทบาทในด้านความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนเพิ่มเติมจากด้านต่างๆ ที่ได้ศึกษามาเพราะคอเต็บจะได้เข้าไปมีส่วนในการช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวรวมทั้งเป็นผู้ประสานงานเพื่อการจัดกิจกรรมต่างๆระหว่างโรงเรียน ชุมชน และมัสยิด

ผู้ปกครองมีความเห็นว่าบุคคลที่มีส่วนรับผิดชอบในเรื่องการจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักเรียนมากที่สุดคืออิหม่าม และรองลงมาคือคณะกรรมการมัสยิด

การปฏิบัติหน้าที่ของคอเต็บมีส่วนช่วยเหลือโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนในเรื่องต่อไปนี้

ด้านการสอนหนังสือ

เป็นครูสอนภาษาอาหรับ สอนอ่านคัมภีร์อัลกุรอาน-อาาน สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม

ด้านการอบรมจริยธรรม และมารยาท

อบรมคุณธรรม จริยธรรม และข้อปฏิบัติต่างๆ ในศาสนาอิสลาม
ในวาระแห่งการละหมาดทุกวันศุกร์ ให้ความรู้ในเรื่องของศาสนาในงาน
ประจำปี

เป็นที่ปรึกษาปัญหา ข้อสงสัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องศาสนา
ด้านการให้และการจัดหาทุนการศึกษา

ช่วยขอบริจาคเงินจากชาวมุสลิมในชุมชนเพื่อเป็นทุนการศึกษา
ให้แก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

ช่วยจัดงานหารายได้เพื่อเป็นทุนการศึกษาสำหรับนักเรียน
ด้านการบริการสังคมในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา

บริการให้ยืมสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆ ของมัสยิด
เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 6 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตคอบเต็บ

ทำการสังเกตคอบเต็บ 1 ครั้ง ใช้เวลาสังเกต 1 วัน

ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการปฏิบัติหน้าที่ของคอบเต็บขณะที่อยู่ในมัสยิด ซึ่งผู้สังเกตสรุปรวบรวมข้อมูลได้ดังนี้

ช่วงเวลาเช้า (05.30-07.00 น.)

ส่วนใหญ่คอบเต็บจะมาละหมาดซุบฮีที่มัสยิด ซึ่งอยู่ในชุมชนที่คอบเต็บอาศัยอยู่ หลังจากนั้นจะช่วยดูแลความสะอาดเรียบร้อย ของสิ่งต่างๆภายในมัสยิด มีการพบปะพูดคุยกันกับสมาชิกที่มาร่วมละหมาดด้วย และก็แยกย้ายกันไปทำภารกิจของแต่ละคน

ช่วงเวลากลางวัน (08.00-15.30 น.)

คอบเต็บจะพักผ่อนอยู่กับบ้านเป็นส่วนใหญ่ ทำงานบ้านเล็กๆ น้อยๆ เช่น ปลูกต้นไม้ นอกจากนี้ยังมีภารกิจที่จะต้องทำแตกต่างกันออกไปดังนี้คือ ทำธุรกิจส่วนตัว ที่ทำอยู่ในครัวเรือน

ไปร่วมงานบุญต่างๆ ตามที่ได้รับเชิญ เพื่อช่วยกันขอดุอาร์(ขอพร) ให้กับผู้เชิญ เช่น งานบุญขึ้นบ้านใหม่ งานแต่งงาน งานโกนผมไฟเด็กแรกเกิด ไปทำงานในอาชีพของแต่ละคน

ถ้าการสังเกตตรงกับวันศุกร์คอบเต็บจะมาละหมาดวันศุกร์ และทำหน้าที่ในการอ่านคุตบะห์ อบรมในเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องการป้องกันภัยจากยาเสพติด การอบรมสั่งสอนเด็กที่อยู่ในความปกครอง ให้ปฏิบัติตัวอยู่ในหลักการของศาสนาอิสลาม อบรมให้กับสมาชิกที่มาร่วมละหมาดในวันนั้น

ได้รับเชิญไปเป็นผู้บรรยายธรรมในงานพิธีต่างๆ เช่นงานหารายได้ของมัสยิดในชุมชน และต่างชุมชน

ช่วงเวลาเย็น (14.00-20.00 น.)

คอบเต็บมาร่วมละหมาดอัศริกันที่มัสยิด สำหรับผู้ที่ต้องประกอบอาชีพก็ไม่ได้มาละหมาดที่มัสยิด จากนั้นก็จะรอให้ถึงช่วงเวลา ประมาณ 20.00 น. จึงทำการละหมาดอีซา พร้อมกัน แล้วจึงแยกย้ายกันกลับบ้าน

จากการไปสังเอดคอดเ็บจะพบว่าภารกิจในวันนั้นจะเป็นไปในลักษณะการใช้ชีวิตประจำวันทั่วๆ ไปและเมื่อหมดการปฏิบัติศาสนกิจประจำวันประจำเวลาในมัสยิดแล้วทุกคนก็แยกย้ายกันกลับบ้าน เป็นที่น่าสังเอดว่าจะมีความแตกต่างจากพระสงฆ์ในศาสนาพุทธต้องอยู่จำวัด ต้องถือศีลซึ่งเป็นกฎของศาสนาที่ต้องปฏิบัติตาม จึงทำให้บทบาทของคอดเ็บขณะที่อยู่ในมัสยิดมีไม่มากนัก จะเห็นได้ชัดเจนก็ต่อเมื่อทุกคนมาทำพิธีทางศาสนาที่มัสยิดพร้อมๆ กัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย